

Maria Pikulińska-Ciuk, Dorota Popławska

Ciechanów. Zamek

Informator Archeologiczny : badania 16, 244-245

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wydaje się, że konstrukcje drewniane i studnia pochodzą z przełomu XIV/XV wieku. Budowla dwuizbowa z fundamentem kamiennym oraz znajdujące się w niej 1 piec /chlebowy ?/ i 2 paleniska - pochodzi z XVII wieku. Do tego też stulecia należy odnieść rumowisko ceglane.

Materiały z badań znajdują się w Muzeum Regionalnym w Brzezinach.

Kontynuacja badań byłaby wskazana.

CEDYNIA
woj. szczecińskie
Stanowisko 2

patrz
wczesne średniowiecze

CIECHANÓW
Zamek

PP Pracownia Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Maria Pikulińska-Ciuk przy udziale mgr Doroty Popławskiej. Finansowało Ciechanowskie Towarzystwo Naukowe. Ósmy sezon badań. Zamek średniowieczny z początku XV do XVII wieku.

Badania stanowiły kontynuację prac ubiegłorocznych, na zewnątrz murów zamkowych. Eksplorowano osiem wykopów o łącznej kubaturze ca 180 cm³. W wykopie zlokalizowanym w rejonie przedbramia odsłonięto drewniane relikty, najpewniej zewnętrznego przyczółka mostowego. W jednym z odcinków wykopu usytuowanego na osi kurtyny zachodniej w odległości 23,5 m od muru zamkowego, natrafiono na zewnętrzny, drewniany brzeg fosy. Potwierdza to hipotezę o istnieniu regularnej fosy, przynajmniej od strony zachodniej. Fosa zbudowana była z desek układanych jedna na drugą, pilotowanych pionowo bitymi palami.

W tegorocznym, bardzo suchym sezonie, udało się odsłonić trzy poziomy desek. Szerokość fosy w tym miejscu wynosiła 18 m. W wykopie zlokalizowanym na zewnątrz kurtyny północnej odsłonięto w odległości 6 m od muru zamkowego wewnętrzny, drewniany brzeg fosy. Prawdopodobnie ze względu na podmokłe łąki i bagna, rozciągające się z tej strony zamku, konstrukcja fosy jest dużo masywniejsza, choć zasady budowy są analogiczne, jak w odcinkach odsłoniętych po stronie zachodniej.

Materiały zabytkowe reprezentują: w bardzo dużych ilościach fragmenty naczyń: średniowiecznych, nowożytnych, szklanych, majolikowych, fragmenty przedmiotów żelaznych, ułamki kości zwierzęcych oraz dwie monety.

Materiały zabytkowe znajdują się w posiadaniu Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PKZ Oddział w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

CZEKANÓW, gm. Jabłonna Lecka
woj. siedleckie
Stanowisko IV - "Karczmisko"

Państwowe Muzeum
Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadzili mgr Barbara Zawadzka-Antosik /autorka sprawozdania/ i mgr Ludomir Łoźny. Finansował P.M.A. w Warszawie. Prace ratowniczo-zabezpieczające. Osada średniowieczna.

Stanowisko IV - "Karczmisko" położone na terenie żwirowato-piaszczystego wzniesienia znajduje się po prawej stronie drogi prowadzącej do centrum Czekanowa, tuż przed mostkiem nad rzeką Turną. Zajmuje ono przestrzeń około 10 arów, z czego 6 w partii środkowej zostało zniszczonych przez wydobywanie piasku i żwiru.

Niszczenie osady średniowiecznej stwierdziła ekipa wykopaliskowa P.M.A. zaraz po przyjeździe do Czekanowa. Przeprowadzono prace ratowniczo-zabezpieczające najbardziej zniszczonych i zagrożonych obiektów, nie wchodząc na teren nieuszkodzony.

Przebadano systematycznie 63 m² powierzchni, wyeksplorowano fragmenty 11 obiektów, z których wydobyto 110 kg ceramiki, sporo żuźla żelaznego, kości zwierzęcych oraz 90 przedmiotów: noży, gwoździ, hufnali, podkówek, skobli i nitów żelaznych, fragmenty butelek i naczyń szklanych, napałek i ozdobny przedmiot z brązu, ośki z piaskowca.

Z obiektów zbadanych ułankowo: jam odpadkowych, piwnic i domostw, na uwagę zasługują obiekty Nr 1 i 7, w których znaleziono dużą ilość ułanków naczyń, zabytków i żuźla oraz obiekt Nr 8 - w postaci fragmentu dużego budynku mieszkalnego z klepiskiem i piecem kamiennie-glinianym. Wśród kamieni paleniska wystąpił przepalony kamień żarnowy /leżak/.

Przeważająca masa materiału ceramicznego pozwala, jak się zdaje, datować osadę na XIV-XV wiek. Występuje jednak również materiał młodszy.

Wstępne rozpoznanie wskazuje, że mogło to być osadnictwo jednodworcze o charakterze zajazdu czy karczmy przydrożnej /rozstaje dróg - szlak komunikacyjny o średniowiecznej tradycji/ z kuźnią i budynkami gospodarczymi. Wskazuje na to ograniczona przestrzeń terenu /dookoła wzniesienia podmokłe łąki i rzeka/, charakter obiektu nr 8, duża ilość hufnali i żuźla oraz nazwa miejscowa "Karczmisko", dotycząca